УКРАЇНА
ФОП Козир О.І., м.Чернігів, вул.1-го Травня, 205 «А»
Кваліфікаційний сертифікат архітектора
Козир Олександр Іванович
Серія АА №003243 від 13.07.2016р

Замовник: Остерська міська рада
Козелецького району Чернігівської області

ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН ТЕРИТОРІЇ

На земельну ділянку орієнтовною площею 1,0000 га, в с. Любечанинів, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі (обслуговування комплексу автозаправних станцій)

Том 1
Загальна пояснювальна записка
001-02-035-19-ПЗ-ДТП

Виконавець: ФОП Козир О.І.

ГАП _____ **О.І.Козир**

2019р.

ЗМІСТ ТОМУ

Позначення	Найменування	Примітка
1	2	3
	Титульний аркуш	
	Зміст тому	
	Склад проекту	
	Гарантійний запис ГАПа про відповідність проекту діючим нормам і правилам	
	І. ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ	
	Рішення Остерської міської ради №691 від 22.06.2018р.	
	Документи що посвідчують право власності на земельну ділянку	
	Завдання на розроблення детального плану	
	ІІ. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	
	Перелік матеріалів детального плану території (склад проекту)	
1	Опис природних, соціально-економічних і містобудівних умов	
2	Оцінка існуючої ситуації	
	Розподіл території за функціональним використанням та характеристика видів використання території	
3	Характеристика виду використання території	
4	Пропозиції щодо встановлення режиму забудови територій, передбачених для перспективної містобудівної діяльності, в т.ч. для розміщення об’єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури, охорони та збереження культурної спадщини	
5	Переважні, супутні та допустимі вимоги використання території, містобудівні умови та обмеження	
6	Основні принципи планувально-просторової організації території	
7	Вулично-дорожня мережа, транспортне обслуговування, організація руху транспорту і пішоходів та велосипедних доріжок, розміщення гаражів і стоянок	

8	Інженерне забезпечення, розміщення інженерних мереж, споруд	
9	Інженерна підготовка та інженерний захист території, використання підземного простору	
10	Комплексний благоустрій та озеленення території	
11	Охорона навколишнього природного середовища	
12	Заходи щодо реалізації детального плану на етап від 3 до 7 років	
13	Перелік вихідних даних	
14	Техніко-економічні показники	
15	Додатки	
	ІІІ. КРЕСЛЕННЯ	
001-02-035-19-ДТП-1	Схема розташування території в планувальній структурі с. Любечанинів М 1:10000	
001-02-035-19-ДТП-2	План існуючого стану території суміщений з опорним планом. Схема планувальних обмежень. М 1:500	
001-02-035-19-ДТП-3	Проектний план. Схема проектних планувальних обмежень М 1:500	
001-02-035-19-ДТП-4	Схема інженерних мереж. М 1:500	
001-02-035-19-ДТП-5	Схема інженерної підготовки території та вертикального планування М 1:500	
001-02-035-19-ДТП-6	Схема організації руху транспорту і пішоходів М 1:500	

ПРИМІТКИ:
До складу проектної продукції не входять, але додаються до неї «Архівні матеріали»:
а). розрахунки, матеріали проектів-аналогів, матеріали інженерних вишукувань, та ін., які можуть бути надані Замовникові за його вимогою у вигляді копій (при умові оплати послуг за копіювання) чи експертному органу, у тимчасове використання на його вимогу (п.7.4 ДБН А.2.2-3-2012).
б). Шифр розділу проектної документації (ДТП) – згідно ДСТУ Б А.2.4-4-2009 «Основні вимоги до проектної та робочої документації»

СКЛАД ПРОЕКТУ

Позначення	Найменування	Примітка

1	2	3
001-02-035-19 ПЗ-ДТП	Пояснювальна записка з вихідними даними для проектування	
001-02-035-19-ДТП	Креслення	
001-02-035-19- ІТЗ ЦЗ-ДТП	Інженерно-технічні заходи цивільного захисту	

Проектна документація розроблена у відповідності з діючими на території України станом на 01.01.2019р. чинними нормами, правилами та стандартами.

В ній передбачені рішення, що забезпечують санітарну, вибухову та пожежну безпеку при дотриманні відповідних правил виконання робіт і правил експлуатації, затверджених у встановленому порядку.

Головний архітектор проекту /О.І.Козир/

Відомість учасників проектування

Розділ проекту	**Посада**	**Прізвище**	**Підпис**
ДТП	ГАП	Козир О.І.	
	Гол.спец.архітектор	Наливайко П.І.	

І. ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ

ІІ. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ПЕРЕДМОВА

Детальний план території на земельну ділянку орієнтовною площею 1,0000 га в с. Любечанинів для будівництва та обслуговування будівель торгівлі (обслуговування комплексу автозаправних станцій) за адресою: с. Любечанинів, Козелецького району, Чернігівської області, розроблений з метою:

- уточнення положень генерального плану міста;
- формування принципів архітектурної композиції забудови;
- визначення планувальних обмежень використання території;
- задоволення комплексних технологічних та інженерно-технічних умов;
- визначення функціонального використання території визначеної для містобудівних потреб, визначення планувальної організації і розвитку території, а також деталізації архітектурно-планувальних рішень з урахуванням раціонального розташування об'єктів нового будівництва.
- здійснення інженерного забезпечення в межах проектованої території.
- врахування приватних та державних інтересів;

Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» детальний план території уточнює положення містобудівного об'єкту в структурі району та визначає планувальну організацію і розвиток відповідної території.

Детальний план території розроблений ФОП Козир О.І. на підставі таких даних:

- завдання на проектування;
- Рішення Остерської міської ради №691 від 22.06.2018р.
- топографічної основи, топографо-геодезичних вишукувань, виконаних ФОП Котченко О.М. в 2018 році; М 1:500; Державна геодезична референтна система координат УСК 2000, система висот- Балтійська.
- натурних обстежень;

В проекті враховані вимоги ДБН Б. 1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території», ДБН_В.2.2-12:2018 «Планування і забудова міських і сільських поселень», ДБН В.2.3-5-2001 «Вулиці та дороги населених пунктів», ДержСанПіН №173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів».

Опис природних, соціально-економічних і містобудівних умов

Територія розробки детального плану території розташована у центральній частині с. Любечанинів, та межує з автомобільною дорогою територіального значення Т 2535 Козелець – Сорокошичі.

Земельна ділянка перебуває у приватній власності.

Ділянка межує:

З заходу , сходу та півдня – з землями селищної ради, з півночі - землі державного значення(територіальна автомобільна дорога загального користування Т 2535 Козелець – Сорокошичі). На ділянці наявні металеві автозаправочні контейнери та металева операторна, організований заїзд та виїзд з вул.Романа Музики, ділянка огорожена. На земельній ділянці присутні інженерні комунікації - підземні кабелі живлення 0.4кВ.

Сейсмічність району та майданчика будівництва за ДБН В.1.1-12:2006 прийнята 5 балів.

Дана територія належить до санітарно-захисних зон від об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електромагнітних хвиль, електронних полів, іонізуючих випромінювань.

За результатами обстеження суміжних територій, зон санітарної охорони від підземних та відкритих джерел водопостачання, водозабірних та водоочисних споруд, водоводів, об'єктів оздоровчого призначення, що впливають на ділянку, не виявлено.

Прибережні захисні смуги, водоохоронні та інші охоронні зони , що впливають на ділянку, відсутні.

Планувальні обмеження ділянки встановлені:

- забудовою суміжних територій;
- червоними лініями автодороги Т 2535 Козелець – Сорокошичі

Клімат місцевості помірно-континентальний, з теплим вологим літом і м'якою хмарною зимою з частими відлигами.

Кліматичний район	II В
Нормативна глибина промерзання ґрунту	1,1м
Нормативно швидкісний натиск вітру	41 кг/м^2
Нормативне снігове навантаження	172 кгс/м^2
Розрахункова зимова температура	
а) найбільш холодної доби	-25 ^{0}С
б) найбільш холодної п'ятиденки	-21 ^{0}С
Середня температура опалювального періоду	-0,5 ^{0}С
Середня швидкість вітру в січні	5,1 м/сек
Сейсмічність території за шкалою MSK	5 балів
Зона вологості	2 (нормальна)

ОЦІНКА ІСНУЮЧОЇ СИТУАЦІЇ

Ділянка, яка розглядається даним детальним планом знаходиться в приватній власності (кадастровий номер 7422010402:31:192:0004).

Площа земельної ділянки складає 0,1000га.

Площа, опрацьована детальним планом складає орієнтовно 0,1000га.

Необхідність розробки містобудівної документації обумовлена потребою зміни цільового призначення земельної ділянки з (02.01) «для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка)» на (03.07) «для будівництва та обслуговування будівель торгівлі» (обслуговування комплексу автозаправних станцій);

Відомості про обмеження у використанні земельної ділянки, встановлені Порядком ведення Державного земельного кадастру, затвердженого Постановою Кабінету міністрів України, від 17.10.2012р №1051, не зареєстровані.

Об'єкт, що передбачається розташувати на ділянці, відноситься до «Переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку», затвердженого Постановою Кабінету міністрів України від 28 серпня 2013р. №808.

Археологічне обстеження земельної ділянки не проводилося, але необхідність проведення археологічної розвідки необхідно передбачити містобудівними умовами, а саме:

1. Обов'язкове проведення археологічних розвідок території зазначеної земельної ділянки та врахування результатів цієї розвідки при передачі земельних ділянок у власність чи користування, у тому числі під будівництво.
2. Визначення меж територій археологічних об'єктів з їх координуванням.
3. Укладення з користувачами охоронних договорів на всі об'єкти культурної спадщини для забезпечення їх належної охорони і використання відповідно до вимог чинного законодавства.
4. Заборона приватизації земельних ділянок під об'єктами археології.
5. Передбачення проведення охоронних археологічних досліджень у випадку планування будівництва у межах об'єктів археології (ст.37 Закону України «Про охорону культурної спадщини»).

1. Розподіл території за функціональним використанням, розміщення забудови на вільних територіях.

За даними Публічної кадастрової карти України, витягу з Державного земельного кадастру, цільове призначення земельної ділянки – (02.01) «для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка)».

Детальним планом передбачене:

- зміна цільового призначення земельної ділянки з (02.01) «для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка)» на (03.07) «для будівництва та обслуговування будівель торгівлі» (обслуговування комплексу автозаправних станцій);

- влаштування автозаправної станції, технологічне обладнання якої призначене для заправлення автотранспорту тільки рідким моторним паливом із стаціонарних двохстінних підземних резервуарів.

- розміщення операторної з торговим залом та навісною галереєю.

Характеристика виду використання території

В межах ділянок ДПТ передбачено наступні види використання території:

- «для будівництва та обслуговування будівель торгівлі» (обслуговування комплексу автозаправних станцій)

2. Пропозиції щодо встановлення режиму забудови територій

Оцінюючи територію, яка розглядається детальним планом, пропонуються наступні режими забудови, передбачені для перспективної містобудівної діяльності:

1. Забудова території під автомобільну заправну станцію з встановленням двохстінних підземних резервуарів рідкого моторного палива,

АЗС типу А (роздільне), категорія І – мала (загальний об’єм палива 30 м3).

Функціональне призначення АЗС - для постачання паливом і мастилами автомобільного транспорту (легкових, вантажних і спеціальних), мотоциклів, мотороллерів, мопедів і інших машин, а також для роздрібного продажу нафтопродуктів, розфасованих у дрібну тару та супутніх товарів.

Як наміри забудови ділянки передбачається розміщення:

№	Назва будівлі	Площа забудови, м^2	Ступень вогнестійкості	Категорія виробництва
1.	Операторної АЗС з торговим залом	25,0	IIIа	-
2.	Двохстінних підземних резервуарів рідкого моторного палива V= 3х10 м^3	30,0	IIIа	Б
3.	Навіс заправної галереї АЗС	78,4	IIIа	Б
4.	ПРК рідкого моторного палива	3,1	IIIа	Б
5.	Очисні споруди побутових стоків	1,8	-	-
6.	Очисні споруди стічних стоків	6,0	-	-

7.	Приймальні колонки рідкого моторного палива	3,4	IIIа	Б
8.	Пожежний інвентар АЗС	Щит 2х3 м	-	-
9.	Контейнер для сміття	2,25	-	-
10.	Майданчик для АЦ	48,0	-	-
11.	Тимчасова стоянка автомобілів на 3 автомобіля	41,25	-	-
12.	Майданчик для висадки пасажирів	72	-	-
13.	Майданчик для посадки пасажирів	72	-	-
14	Аварійний резервуар – ємністю до 10 $м^3$		-	-

2. Створення додаткової інженерно-транспортної інфраструктури, у вигляді під'їзних доріг, проїздів і майданчиків, прокладка додаткової мережі електропостачання, водопостачання , водовідведення.

3. Передбачається благоустрій території для створення умов короткочасного відпочинку.

Режим використання та забудови території проектування визначається з урахуванням наявних планувальних обмежень.

При цьому детальним планом передбачене встановлення обмежень на використання наявних на території проектування охоронних зон інженерних мереж.

Запропоновані параметри кожного запроектованого об'єкту, що визначені графічною частиною ДТП, у випадку відхилення від рішення ДТП, можуть коригуватись на наступних стадіях проектування у складі уточнення контуру забудови та благоустрою.

Конкретні параметри повинні бути обґрунтовані в технологічній частині проекту.

Уразі необхідності, відповідно до вимог нормативної документації, у затверджений ДТП можуть бути внесені зміни у встановленому законом порядку.

3. Переважні, супутні і допустимі види використання територій, містобудівні умови та обмеження

Основними видами використання території в межах ДПТ є розміщення АЗС для постачання паливом і мастилами автомобільного транспорту (легкових, вантажних і спеціальних), мотоциклів, моторолерів, мопедів і інших машин, а також для роздрібного продажу нафтопродуктів, розфасованих у дрібну тару та супутніх товарів.

Містобудівні умови та обмеження для проектування об'єкта будівництва (проект)

Нове будівництво споруд для обслуговування комплексу автозаправних станцій для постачання паливом і мастилами автомобільного транспорту (легкових, вантажних і спеціальних), мотоциклів, моторолерів, мопедів і інших машин, а також для роздрібного продажу нафтопродуктів, розфасованих у дрібну тару та супутніх товарів у с.Любечанинів, Козелецького району,Чернігівської області.

Загальні дані:

1. Нове будівництво будівель торгівлі для обслуговування комплексу автозаправних станцій в адміністративних межах с.Любечанинів, Козелецького району,Чернігівської області.

1. Інформація про замовника: Остерська міська рада, Козелецького району, Чернігівської області.

Відповідність цільового та функціонального призначення земельної ділянки містобудівній документації на місцевому рівні - Згідно з містобудівною документацією- Схемою планування території Чернігівської області, розробленої Українським державним науково-дослідним інститутом проектування міст «ДІПРОМІСТО», «Детальним планом території на земельну ділянку орієнтовною площею 1,0000 га в с. Любечанинів для будівництва та обслуговування будівель торгівлі (обслуговування комплексу автозаправних станцій)» , розробленим ФОП Козиром О.І.

Містобудівні умови та обмеження

1. Висоту будівель прийняти не вище 6,0м., відповідно до містобудівного розрахунку з техніко-економічними показниками об'єкта будівництва.
2. **Максимально допустимий відсоток забудови** - визначити відповідно до ДБН В.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій», чинного законодавства, нормативних актів та документів, які регулюють діяльність у відповідних сферах та з урахуванням конкретних умов забудови території тощо.
3. **Максимально допустима щільність населення в межах житлової забудови** – не враховується;
4. **Мінімально допустимі відстані від об'єкта, що проектується, до червоних ліній регулювання забудови, існуючих будинків та споруд –**

Відстані від існуючих будівель і споруд до об ’єкта, що проектується прийняти не менше 50,0м. Згідно з табл. 15.2 ДБН Б.2.2-12:2018 СанПіН № 173-96 ,та затвердженою містобудівною документацією;

5. **Планувальні обмеження (охоронні зони пам’яток культурної спадщини, межі історичних ареалів, зони регулювання забудови, зони охоронюваного ландшафту, зони охорони археологічного культурного шару, в межах яких діє спеціальний режим їх використання, охоронні зони об’єктів природно-заповідного фонду, прибережні захисні смуги, зони санітарної охорони)-**

за результатами археологічних обстежень; будівництво на земельній ділянці можливе після отримання даних археологічної розвідки на предмет наявності чи відсутності об’єктів археологічної спадщини, згідно зі ст.14, 17, 23, 37 Закону України «Про охорону культурної спадщини».

- зони охоронного ландшафту - не встановленні
- межі історичних ареалів - не встановленні
- прибережні захисні смуги – не встановлені
- санітарно-захисні та інші охоронювані зони –50м.

6. **Охоронні зони об’єктів транспорту, зв’язку, інженерних комунікацій, відстані від об’єкта, що проектується, до існуючих мереж** –

майданчикові інженерні мережі слід проектувати у відповідності з нормами чинного законодавства, нормативних актів та документів.
Мінімально допустимі відстані від об’єктів, які проектуються до існуючих будівель та споруд - відповідно до ДБН В.2.2-2018 «Планування і забудова територій», з врахуванням протипожежних та санітарних норм
Використання земельних ділянок в охоронних зонах інженерних мереж (сторонніх землекористувачів)- має бути письмово узгоджене з власниками цих мереж та встановлені обмеження на використання (сервітути).

6. Основні принципи планувально-просторової організації території

Проектне рішення детального плану території базоване на:
- врахуванні існуючого рельєфу місцевості;
- врахуванні існуючої мережі проїздів;
- врахуванні існуючих планувальних обмежень;
- побажаннях та вимогах замовника;
- врахуванні існуючих інженерних споруд;

- взаємозв'язках планувальної структури проекту з планувальною структурою населеного пункту та з рішеннями генерального плану;

А також передбачають:

- розміщення будівель та споруд з дотриманням мінімальних санітарних та протипожежних розривів між ними та з максимально можливим блокуванням будівель та споруд;

- створення єдиного архітектурного ансамблю з урахуванням природно-кліматичних, геологічних та інших місцевих умов;

- задоволення комплексних технологічних та інженерно-технічних умов;

- надійний захист навколишнього середовища (ґрунту, атмосферного повітря, підземних вод, поверхневих водойм тощо) від хімічного та біологічного забруднення виробничими відходами і викидами в атмосферу та захист від шуму;

- техніко-економічну ефективність планувальних рішень;

7. Вулично-дорожня мережа, транспортне обслуговування, організація руху транспорту і пішоходів та велосипедних доріжок, розміщення гаражів і стоянок

Транспортні зв'язки передбачені у відповідності зі схемою районного планування, розвитку внутрішньогосподарських шляхів, внутрішньогосподарського землевпорядкування.

Детальним планом передбачено влаштування окремого заїзду та виїзду з території комплексу до автомобільної дороги територіального значення Т2535 Козелець – Сорокошичі, з влаштуванням перехідних смуг гальмування та розгону.

До резервуарів з паливом, ПРК та іншого технологічного обладнання передбачені під'їзди для пересувної пожежної техніки з забезпеченням її встановлення на відстані від обладнання більше 5 м.

Примикання в'їзду та виїзду до існуючої автодороги необхідно влаштувати з нормативними радіусами закруглення бортового каменю – не менше 6 м (згідно п.5.2 ДБН В.2.3-15:2007).

Основний рух автомобільного транспорту передбачається по проїздах з твердим покриттям. Обмежений рух обслуговуючого спеціалізованого транспорту, як то сміттєвозів, пожежних автомашин, медичного, комунального по території приймається зі швидкістю 10 км/год.

Рух транспортних засобів по території регулюється за допомогою дорожніх знаків і горизонтальної розмітки проїзної частини.

Організація дорожнього руху передбачається відповідно до вимог ДСТУ 4100-2014 «Знаки дорожні. Загальні умови. Правила застосування», ДСТУ 2587:2010 «Безпека дорожнього руху. Розмітка дорожня. Загальні технічні вимоги. Методи контролювання. Правила застосування» та ін.

Для підвищення безпеки руху в нічні години передбачається освітлення ліхтарями. Для освітлення передбачені лампи, що дають освітлення 30-40 лк.

Освітлення проїзної частини виконується згідно з вимогами ДСТУ 3587-97«Автомобільні дороги, вулиці та залізничні переїзди. Вимоги до експлуатаційного стану» та ДБН В.2.5-28-2006 «Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення».

Для уникнення обледеніння вулиць у зимовий період року та підвищення безпеки руху рекомендується посипати проїзну частину спеціальними сумішами. Територія земельної ділянки під АЗС огороджена, враховано забезпечення навколо огорожі протипожежної смуги шириною 10 м. Огорожа запроектована з негорючих матеріалів, провітрювана, особливо в нижній частині.

На території ДТП передбачається влаштування стоянки для короткочасної зупинки автомобілів з розрахунку на 3 машиномісця та пішохідних доріжок з влаштуванням тротуарів шириною 0,75 м.

Територія АЗС спланована так, що унеможливлює розтікання пролитого палива як на території АЗС, так і за їх межами. Для цього на території АЗС передбачено влаштування водонепроникне покриття проїзної частини, а також технологічних майданчиків.

На в'їзді і виїзді з території проектування передбачено в проекті вертикального планування дренажні лотки для відведення забруднених атмосферних опадів в очисні споруди. Лотки та воронки закриваються металевими решітками гратами.

Майданчик для автоцистерн огороджується по периметру бортиком висотою 0,2м. Місця в'їзду (виїзду) на майданчик запроектовано з похилими підвищеннями (пандусами) з ухилом більше 2%.

Передбачений аварійний резервуар - піддон ємністю до 10 $м^3$, у випадку аварійної розгерметизації патрубка автоцистерни під час зливу нафтопродуктів і виливу їх на площадку. Трубопровід для відводу пролитого палива передбачений на 0,1 м менше діаметра резервуару, тобто не доходити до його дна.

Аварійний резервуар оснащується дихальним клапаном аналогічним дихальним клапанам які встановлені на резервуарах збереження пального та патрубками для заміру рівня рідини при заповненні та спорожненні закритим методом. Вказані патрубки мають герметичні заглушки.

8. Інженерне забезпечення, розміщення інженерних мереж, споруд

Мережу інженерних мереж слід проектувати як єдину систему, передбачаючи, як правило, спільне їх прокладання.

Відстані по горизонталі між інженерними підземними мережами, будівлями та спорудами слід приймати не менше зазначених в ДБН В.2.2-12:2018.

Вибір способу розміщення мереж (наземний, надземний або підземний) повинен відповідати результатам техніко-економічних розрахунків, виконаних на наступних стадіях технологічного проектування.

Умови використання охоронних зон інженерних мереж необхідно визначити згідно технічних умов організацій що обслуговують дані мереж, згідно з вимогами ДБН В.2.2-12:2018 та вимог чинного законодавства.

Враховуючи наявність мереж інженерних комунікацій, на території проектування, передбачається використання існуючих комунікацій.

При цьому пропонується виконати:

Для водопостачання передбачене використання існуючої мережі господарсько-питного водогону по вул.Романа Музики з влаштуванням 2 пожежних гідрантів на нормативній відстані від автозаправного комплексу.

Витрати води на зовнішнє пожежогасіння АЗС визначаються як сумарні витрати води на пожежогасіння будинків та споруд і на охолодження наземних резервуарів для палива.

Пропонується приймати категорію надійності системи господарчо- питного водопостачання – II (за вимогами пункту 8.4 ДБН В.2.5-74:2013«Водопостачання Зовнішні мережі та споруди»).

Норми господарсько-питного водопостачання прийнято відповідно до ДБН В.2.5-64:2012 «Внутрішній водопровід та каналізація» додаток А.2

Для подальших розрахунків прийняті обсяги господарсько-побутового водоспоживання території, що проектується - 0,25 м^3/добу.

Зовнішнє протипожежне водопостачання АЗС передбачено від запроектованих 2-х пожежних гідрантів на кільцевій мережі господарсько-побутового водогону ϕ 100 мм який прокладається вздовж автомобільної дороги територіального значення Т 2535 Козелець – Сорокошичі в селі Любочанинів, що забезпечує потреби пожежогасіння з розрахунку 15л/сек., згідно з ДБН В.2.5:2013.

Зазначені пожежні гідранти слід розташовувати на відстані не ближче ніж 35 м від резервуарів палива та ПРК. Встановлення пожежного гідранта не перевищує нормативної відстані більше ніж 200 м від території АЗС.

Середньодобові норми водопостачання та водовідведення об’єкту наведені в табл.1

Вода, що має подаватися для питного водопостачання будівель, що проектуються, за хімічним і бактеріологічним складом повинна відповідати вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

Каналізування.

Каналізування об’єкта забудови передбачається шляхом будівництва локальної каналізаційної мережі.

При будівництві нової локальної каналізаційної мережі необхідно передбачити заходи щодо контролю верхнього та нижнього рівня стічних вод в ємностях очисних споруд, захисту їх від переливу, дистанційне управління з операторської засувками, які регулюють напрям струму виробничо-дощових стоків

при нормальній роботі АЗС та потоку нафтопродуктів при аварійній розгерметизації наземного резервуару зберігання палива чи патрубка на АЦ.

Стоки самопливної мережі скидаються в локальні очисні споруди господарсько-побутових та дощових вод для комплексної очистки. Стоки після комплексної очистки скидаються у резервуар-накопичувач з подальшим використанням для поливу території.

Передбачається використання локальних очисних споруд типу «Біотал». Відстань до проектних об'єктів від каналізаційної споруди повинна бути не менше - 5м, колодязів та каптажів для питного водопостачання в радіусі 50м не повинно бути.

Згідно НАПБ А.01.001-2004 п.7.12.12 кришки оглядових і приймальних колодязів, а також очисних споруд прийняті з негорючих або матеріалів групи горючості Г-1.

При розробці подальших стадій проектування необхідно передбачити заходи щодо організації каналізування відповідно до чинного законодавства та будівельних і санітарних норм.

Остаточне рішення щодо каналізування об'єкту прийняти на наступних стадіях проектування з урахуванням вимог ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізування. Зовнішні мережі та споруди».

Табл.№1 Розрахунок водопостачання та водовідведення

№ з/п	Споживачі	Вимірювач	кількість	Норма водоспоживання, м3/добу	водоспоживання, м3/добу		водовідведення, м3/добу	
			Що проектується		Що проектується	всього	Що проектується	всього
	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Операторська з торговим залом	працівник	3	0,025	0,075	0,075	0,075	0,075
2.	Полив зелених насаджень	М2	56,0	0,003	0,168	0,168	-	-
3.	Всього				0,243	0,243	0,075	0,075

Санітарне очищення.

В процесі експлуатації запроектованого комплексу АЗС утворюватимуться такі групи відходів:

1) тверді побутові відходи;

2) рідкі побутові відходи (стічні води господарського походження).

Передбачається, що відходи груп 1 (тверді побутові відходи) тимчасово зберігатимуться в металевих контейнерах для сміття, які розміщуються на майданчику з асфальтобетону.

Відходи з даних контейнерів будуть регулярно вивозитись на утилізацію комунальним автотранспортом згідно з укладеним договором та у відповідності до встановленого графіка.

Очікувані обсяги утворення твердих побутових відходів будуть розраховані при виконанні подальших етапів проектування.

Рідкі побутові відходи (стічні води господарського походження), утворені в процесі експлуатації запроектованої будівлі, будуть відводитися до локальних очисних споруд, що проектуються з подальшим використанням для поливу території.

Теплопостачання – даним детальним планом передбачається улаштування системи автономного теплопостачання для будівель, які опалюються (підключення даних будівель до централізованих мереж теплопостачання не передбачається).

В якості джерела теплопостачання будівель передбачається використання автономного джерела теплопостачання.

Потужності теплопостачання будівель уточнюються на наступних стадіях проектування.

Газопостачання – не передбачене.

Електропостачання

Джерелом живлення електроприймачів АЗС передбачається прийняти діючу однотрансформаторну КТП-10/0.4 кВ (МТП-199) ,яка знаходиться на захід від території АЗС і отримує живлення однією ПЛ-10 кВ .

Будівлі та споруди АЗС пропонується забезпечити живлення кабельними лініями напругою 0.4 (0.22) кВ.

Категорія надійності електроприймачів АЗС від мереж електропостачальної організації– ІІІ;

Територія АЗС та прилегла до неї територія обладнуються зовнішнім електроосвітленням, яке забезпечується за допомогою 6-х світильників (з яких 3 – дволампові та 3 – однолампові).

На АЗС прийняти такі рівні освітлення:

- зона острівців з ПРК - 30 лк;

- зона місця встановлення АЦ - 10 лк;
- загальне зовнішнє освітлення - 2 лк.

На території АЗС не проектується прокладання повітряних ліній електромереж будь-якої напруги.

При цьому:

Потреба у електропостачанні АЗС становить орієнтовно 12,0 кВт.

Всі інші конкретні питання по електропостачанню вирішуватимуться на наступних етапах проектування.

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, сучасні світові тенденції та постійне зростання цін на енергоресурси, при проектуванні та будівництві об`єкту доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні енергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огороджуючи конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, сучасні альтернативні джерела енергії, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо.

Згідно ДБН В.1.1-7-2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва» та інструкції з улаштування блискавкозахисту будівель та споруд (РД 34.21.122-87 "Инструкция по устройству молниезащиты зданий и сооружений") територія об'єкту обладнана блискавкозахистом по ІІ категорії.

Блискавкозахист здійснюється від проектних блискавкоприймачів, монтаж виконується спеціалізованою організацією яка має відповідну ліцензію.

Телефонізація

АЗС повинні оснащуватись засобами телефонного провідного зв'язку з міськими АТС, прямого зв'язку з пожежною частиною, органами ДСНС, а також засобами радіофікації, гучномовного зв'язку, електрочасофікації, сигналізації загазованості для ЗВГ, пожежної сигналізації, сигнали якої слід виводити на пульти централізованого пожежного спостереження найближчого підрозділу Державної пожежної охорони в якому є приймачі таких сигналів.

Забезпечити відновлення обладнання мереж єдиної національної системи зв'язку, телефонного і провідного мовлення, системами оповіщення людей про пожежу та керування евакуацією згідно з нормами і стандартами.

Місця вводу основних мереж інженерного забезпечення в будівлі та місця їх прокладки від точки врізки в існуючі мережі визначатимуться проектними рішеннями при розробці робочого проекту об'єкту.

Пожежна безпека

Даним ДПТ передбачено здійснення заходів, спрямованих на забезпечення пожежної та техногенної безпеки а саме:

- двохстінних підземних резервуарів моторного палива обладнуються системами контролю їх герметичності;

- на трубопроводах газовирівнювальної системи встановлюються вогнеперешкоджувачі або дихальні клапани з вбудованими вогнеперешкоджувачами;
- резервуари оснащуються роздільними газовирівнювальними системами;
- ступінь вогнестійкості будівель – III а, вибір ступеня вогнестійкості, площі та поверховості проектуємих будівель здійснено з урахуванням нормативних обмежень ДБН 1.1-7-2016;
- використання ПРК, які автоматично блокують подачу палива при номінальному заповнені паливного бака автомобіля;
- включення технологічних трубопроводів в підземні резервуари зберігання рідкого палива проводити в місцях вище номінального рівня заповнення паливом;
- розташування запроектованих будинків відносно розташованих поряд існуючих будівель і споруд прийняте з дотриманням протипожежних відстаней, регламентованих положеннями ДБН Б.2.2-12:2018;
- розташування запроектованих проїздів, інженерних мереж та зелених насаджень відносно запроектованих будинків забезпечують вимоги ДБН Б.2.2-12:2018 щодо можливості гасіння пожежі та доступу рятувальних підрозділів до кожного приміщення будинку;
- улаштування достатньої кількості в'їздів на територію ділянки проектування та під'їзних шляхів до них, що дозволяє здійснювати в'їзд автомобілів пожежно-рятувальних підрозділів на запроектовану територію з декількох напрямів;
- подача води для забезпечення пожежогасіння від запроектованих двох пожежних гідрантів;
- на кресленні детального плану показано розміщення майданчиків для АЗС облаштування первинними засобами пожежогасіння.
-

9. Інженерна підготовка та інженерний захист території, використання підземного простору.

Основними видами інженерної підготовки території є: вертикальне планування, відведення поверхневих вод, пониження рівня ґрунтових вод, захист території від затоплення та підтоплення, захист від зсувів та сельових потоків, а також доведення території до належних санітарно-інженерних умов.

При проведенні вертикального планування проектні позначки території визначені, виходячи з умов максимального збереження природного рельєфу, ґрунтового покриву та існуючих зелених насаджень, відводу поверхневих вод із швидкостями, які виключають можливість ерозії ґрунту, мінімальних обсягів земляних робіт з урахуванням виїмок та насипів на майданчику будівництва.

При розробці детального плану території передбачене вертикальне планування та виконання планувальних робіт на ділянках, на яких розміщуються будівлі і споруди та проходять шляхи.

Інженерна підготовка включає вертикальне планування, відведення поверхневих вод, доведення території до належних санітарно – інженер-

них умов. При проектуванні вертикального планування слід передбачати найменший обсяг земляних робіт і мінімальне переміщення ґрунту в межах освоюваної ділянки.

Організацію поверхневого стоку з території комплексу передбачається здійснити шляхом використання запроектованих приймальних лотків дощових стоків з решітками на в'їзді та виїзді з АЗС, з подальшим відводом стоків на місцеві очисні споруди.

У зв'язку з чим, під час подальшого проектування об'єкту слід передбачити загальні та спеціальні заходи щодо інженерної підготовки території які забезпечать необхідні умови для будівництва та експлуатації будинків та споруд, а також зростання зелених насаджень тощо. Система зелених насаджень повинна сприяти захисту території від пилу і впливу шуму.

На майданчику будівництва необхідно передбачати зняття (як насипу, так і виїмку), складування та тимчасове зберігання родючого шару ґрунту, де він не буде порушений, забруднений, підтоплений або затоплений при виробництві будівельних робіт або при експлуатації будівель або споруд. Умови зберігання і порядок використання знятого родючого шару ґрунту визначається органами, що надають у користування земельні ділянки. Ухили поверхні площадки необхідно прийняти не менше 0,003 і не більше 0,05. Вертикальне планування території, в цілому, забезпечує допустимі для руху всіх видів транспорту уклони на проїздах з раціональним балансом земельних робіт.

10. Комплексний благоустрій та озеленення території

Благоустрій та озеленення території, що розглядається ДПТ, виконано згідно діючих норм з максимальним використанням існуючого рельєфу та озелененням території і являється частиною комплексної системи благоустрою.

Зелені насадження включають газони, елементи квіткового оформлення.

Для зелених насаджень слід передбачати місцеві типи рослин з урахуванням їх санітарно-захисних декоративних якостей та стійкості до виробничих викидів.

На території, опрацьованій детальним планом, необхідно передбачати зняття родючого шару ґрунту в місцях, де він може бути пошкоджений, забруднений, підтоплений або затоплений при виконанні будівельних робіт з подальшим максимальним використанням його в сільському господарстві.

Місця та умови тимчасового зберігання, а також порядок використання знятого родючого шару ґрунту встановлюються органами, які виділяють у користування земельні ділянки і контролюють стан навколишнього середовища (санітарно-епідеміологічна служба та ін.)

Всі вільні ділянки комплексу поміж, будівлями, майданчиками та шляхами призначаються для посіву газонних та лукових трав.

До складу споруд та елементів зовнішнього благоустрою входять огорожі, стовпи з освітлювальною арматурою, лавки для відпочинку, скульптури,

флагштоки, інформаційні стели, вази для квітів, різні типи покриття шляхів та піших доріжок.

При проектуванні всі дороги, проїзди та майданчики передбачаються з твердим покриттям.

Огорожу території комплексу слід передбачити відповідно до норм технологічного проектування.

11. Охорона навколишнього природного середовища.

(Звіт про стратегічну екологічну оцінку)

11.1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Детальний план території на земельну ділянку орієнтовною площею 1,0000 га в с. Любечанинів, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі (обслуговування комплексу автозаправних станцій) за адресою: с. Любечанинів, Козелецького району, Чернігівської області, розроблений з метою будівництва автозаправної станції з комплексом супутнього обслуговування .

Генеральний план села Любечанинів, Козелецького району Чернігівської області розроблявся у 1974 році державним інститутом проекту «Гипрограждапромстрой».

За час, що минув з моменту затвердження генерального плану, житлова, громадська, виробнича забудова велася частково не за проектом.

Таким чином, прийняті в проекті 1974 року рішення виявилися частково не реалізованими, проектна документація втратила актуальність та не відповідає сучасним вимогам.

Проект детального плану розроблений у відповідності з:

- Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій»;
- ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
- ДБН В.2.3-5:2001 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
- ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території»;
- ДБН В.2.2-9:2009 «Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення».

Повний перелік нормативних документів, які використовуються при розробці проекту дивитись у відповідному розділі Пояснювальної записки.

11.2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану.

Село Любечанинів розташоване у західній частині Козелецького району Чернігівської області. Ділянка проектування знаходиться в межах населеного пункту.

Станом на 2017 рік викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення по Козелецькому районі становили 0,495 тис. т..

Стан радіаційного забруднення – потужність експозиційної дози гамма-випромінювання по області становила в середньому 8-12 мкР/год., що не відрізняється від показників минулих років.

Водні об'єкти в межах ділянки проектуванні відсутні. В селі та за його межами наявні порироднi та штучно створено невеликі ставки та вирито канали зрошення. Для населеного пункту характерні такі типи ґрунтів: - лучні поверхнево-слабосолонцюваті ґрунти, болотні ґрунти; - дернові оглеєні супіщані ґрунти, ясно-сірі опідзолені оглеєні ґрунти; - лучні поверхнево-слабосолонцюваті ґрунти; - дерново-слабо-і середньопідзолиті піщані та глинисто-піщані ґрунти.

Ділянка проектування на даний час вільна від забудови.

Територія розробки детального плану території розташована у центральній частині с. Любечанинів, вздовж автомобільної дороги територіального значення Т 2535 Козелець – Сорокошичі.

Земельна ділянка знаходиться у приватній власності.

Ділянка межує:

З заходу , сходу та півдня – з землями селищної ради, з півночі - землі державного значення(територіальна автомобільна дорога загального користування Т 2535 Козелець – Сорокошичі)

Рельєф ділянки проектування є упорядкованим і характеризується незначним перепадом абсолютних відміток.

Значна територія ділянки проектування потрапляє в межі охоронної зони автозаправного комплексу.

11.3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу.

В геоморфологічному відношенні ділянка проектування відноситься до ніжинсько-бахмацького району північнопридніпровської терасової низовинної області, яка є однією з структурних одиниць Поліської низовини в межах Придніпровської терасової рівнини.

Поверхня досліджуваної ділянки рівна з нахилом 0.5º на північ. Абсолютні відмітки її змінюються в межах 112,85-112,60 м. Глибина залягання ґрунтових вод 5 метрів і більше.

Ділянка проектування не відноситься до категорії потенційно підтоплюваних (СНиП 2.02.01-83 «Основания зданий и сооружений»).

Ділянка проектування знаходяться поза смугою відведення автодороги.

За містобудівними факторами наміри забудови і використання відповідають містобудівним умовам і обмеженням. Даний висновок необхідно підтвердити результатами геологічних вишукувань на подальшій стадії проектування.

Будівництво комплексу не передбачає необхідності переміщення родючого шару ґрунту для подальшого його використання.

В цілому, стан навколишнього середовища на території проектування можна характеризувати як задовільний.

11.4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.

У процесі виконання будівельних робіт та подальшої експлуатації автозаправного комплексу можливі різні ризики впливу на навколишнє природне середовище.

Оцінка за видами та кількістю очікуваних відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, в результаті виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності наведено у таблиці 1.

Таблиця 1. Оцінка за видами та кількістю очікуваних ризиків впливу (відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення в результаті провадження планової діяльності)

Відходи	Відходи, що будуть утворюватися під час роботи автозаправної станції з комплексом супутнього обслуговування передаватимуться спеціалізованим підприємствам. У разі виявлення та ідентифікації, під час проведення робіт, небезпечних відходів, – необхідно вживати заходів для їх видалення та утилізації відповідно до вимог чинного законодавства України.
Поверхневі та підземні води	Створення додаткових впливів не передбачається. Плановані заходи усунуть неконтрольовані витоки забруднювачів. Наслідки для поверхневих та підземних вод будуть знижені.
Ґрунт та надра	Створення додаткових впливів не передбачається. Плановані заходи усунуть неконтрольовані витоки забруднювачів. Очікується позитивний вплив: стабілізація схилів, усунення ризиків зсувів. Вплив на геологічне середовище можна вважати незначним, адже, завдяки реалізації проекту потрапляння забруднювачів в ґрунт та надра унеможливиться.
Атмосферне повітря	Під час проведення будівельних, земляних робіт, пересування техніки, роботи комплексу будуть утворюватись такі забруднюючі речовини: - оксид діазоту; - вуглецю оксид; - речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна); - метан; - вуглецю діоксид; - азоту діоксид. Дані речовини будуть утворюватись в незначних кількостях без перевищень норм ГДК.
Акустичний вплив	Під час проведення будівельних робіт, від пересування техніки, виконання земляних робіт тощо, виникне додаткове шумове навантаження. Під час експлуатації / роботи цеху рівень технологічного шуму не перевищуватиме 75 ДБ.
Світлове, теплове та радіаційне забруднення	Очікування впливу не передбачається.
Флора та фауна	З огляду на характер запланованих робіт, впливу на місцеву фауну та флору не очікується.. Проект не матиме впливу на дику природу. Негативний вплив на флору та фауну не передбачається. Позитивний – засів трав, висадка дерев, чагарників і т.д.
Геологічне середовище	Негативний вплив не очікується.
Природно-заповідний фонд	Очікування впливу не передбачається, оскільки об’єкти природно-заповідного фонду на ділянці проектування та на прилеглих до ділянки проектування територіях відсутні.
Технологічні ризики/аварії що можуть вплинути на здоров’я населення	Слід враховувати потенційну можливість виникнення пожеж. Для керування даним впливом необхідно забезпечити наявність достатньої кількості обладнання для пожежогасіння, детальне навчання робітників, забезпечення робітників належним захисним обладнанням.

11.5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.

Для запобіганням негативному впливу на довкілля та здоров'я населення передбачені такі заходи:

Заходи щодо охорони атмосферного повітря та зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин.

Контроль за дотриманням нормативів викидів забруднюючих речовин в атмосферу проводиться підприємством (виробничий контроль). Зовнішній контроль здійснюється відповідними державними контролюючими органами. Контроль викидів забруднюючих речовин в атмосферу передбачає:

- контроль обсягів викидів, у тому числі: утримання (масової концентрації) і кількості викидів (масової витрати) забруднюючих речовин;
- порівняння кількості викидів і вмісту забруднюючих речовин з нормативами гранично допустимих викидів і технологічними нормативами.

Заходи щодо контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря повинні забезпечити виконання вимог, передбачених Законом України «Про охорону атмосферного повітря», галузевими нормативними документами.

Використання сертифікованого технологічного обладнання з обумовленими технічними показниками щодо шкідливих викидів.

Впровадження сучасного обладнання та прогресивних планувальних рішень, що веде до зниження енергозатрат, а також забруднення атмосфери.

Необхідність розробки по врегулюванню викидів забруднюючих речовин в період НМУ (несприятливих метеорологічних умовах) узгоджується з управлінням по гідрометеорології та контролю природного середовища.

Шумозахисні заходи.

Використання сучасного низько-шумного технологічного та енергетичного обладнання. Застосування звукоізолюючих стін і перегородок в приміщеннях, в яких розміщене обладнання, що є джерелами шуму та вібрацій.

Вентиляційні установки, та обладнання, які є джерелами шуму і вібрації, встановлені на віброізолюючих амортизаторах, в шумозахищених секціях.

Заходи щодо забезпечення належного поводження з відходами.

Операції щодо збирання, зберігання, транспортування та утилізації відходів повинні здійснюватись з дотримання норм екологічної безпеки та законодавства України.

Всі типи відходів, що утворюватимуться в процесі роботи автозаправної станції з комплексом супутнього обслуговування, підлягають вилученню, накопиченню і розміщенню їх у спеціально відведених місцях з метою подальшої утилізації чи видалення.

Місця тимчасового зберігання відходів повинні відповідати вимогам ДСан-ПіН 2.2.7.029-99.

З метою уникнення можливого потрап ляння відходів в навколишнє середовище передбачено забезпечення повного збирання, належного зберігання та недопущення знищення і псування відходів. В обов'язки особи, яку буде призначено відповідальною у сфері поводження з відходами на підприємстві буде входити моніторинг місць зберігання відходів та ведення первинного поточного обліку кількості, типу і складу відходів, що утворюються, збираються, зберігаються та передаються на утилізацію.

Захист геологічного та водного середовищ, ґрунтів.

Стічні води передбачається відводити мережею самопливної каналізації до локальних очисних споруд, що проектуються.

Відвід дощових та талих вод передбачений вертикальним плануванням.

Заходи щодо пожежобезпеки.

На території автозаправної станції забороняється розведення вогнищ, спалювання відходів.

Плануються завчасні заходи по недопущенню виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру. З цією метою розроблені переліки заходів з попередження надзвичайних ситуацій окремих видів, які регламентують поточну діяльність.

Захисні заходи цивільної оборони.

Захисні споруди на території об'єкту проектом не передбачені.

Під час небезпеки евакуація персоналу планується власним автотранспортом та/або організація транспортування автобусами до найближчої споруди цивільного захисту, узгодженої з ДСНС Чернігівської області.

Запобігання можливості проведення диверсійних або терористичних актів і стороннього втручання в діяльність автозаправної станції з комплексом супутнього обслуговування.

Для попередження та захисту об'єкту необхідно проведення наступних попереджувально-захисних заходів:

- посилення режиму пропуску на територію об'єкту, у тому числі шляхом встановлення систем відеоспостереження та охоронної сигналізації;
- щоденний обхід і огляд території і приміщень з метою виявлення сторонніх і підозрілих предметів, відкритих проходів, несправносте печаток, замків і т. д.;
- проведення ретельного відбору персоналу, а так само співробітників охорони підприємства;
- чітке визначення повноважень, обов'язків і завдань персоналу об'єкта і співробітників служби безпеки;
- підготовка і проведення періодичних оглядів об'єкту, з чітким зазначенням пожежонебезпечних та техногенно небезпечних місць і т. д;
- організація підготовки співробітників підприємства спільно з правоохоронними органами шляхом практичних занять щодо дій в умовах прояву тероризму;
- забезпечення всього персоналу засобами індивідуального захисту.

Для забезпечення безпечного функціонування об'єкту і запобігання можливих терористичних актів на його території рекомендується:

- передбачити освітлення входу та прилеглої території в нічний час.

Ресурсозберігаючі заходи:

- збереження та раціональне використання енергетичних ресурсів шляхом використання сучасного високоефективного теплового та електроосвітлювального обладнання.

Відновлюванні заходи.

Створення рослинного шару на відкритому ґрунті. Засівання травами передбачене шляхом гідропосіву, а дерева та чагарники – вручну.

На всіх етапах реалізації ДТП проектні рішення будуть здійснюватися в відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

11.6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

Значного негативного впливу під час планованої діяльності автозаправного комплексу на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

Зміна напрямку руху на визначеному маршруті руху транспортних засобів є ключовим фактором ризику ДТП.

Підвищення інтенсивності дорожнього руху збільшує потенційний фактор ризику під час в'їзду на автозаправку та виїзду з автозаправки на автодорогу територіального знпачення Т2535.

На стадії експлуатації, ризиків пожеж від самозаймання на автозаправній станції з комплексом супутнього обслуговування буде зведене до мінімуму.

Імовірність нещасних випадків є незначною, оскільки:

- для пасажирів передбачено місце (площадка) для висадки з транспортних засобів перед заправкою транспортного засобу та місце (площадка) для посадки пасажирів у транспортний засіб після заправки транспортного засобу;

- роботи із застосуванням важкої техніки не передбачаються.

Однак ймовірність нещасних випадків є завжди, оскільки робоче середовище автозаправної станції з комплексом супутнього обслуговування залишається небезпечним.

Заходи з пом'якшення наслідків:

Відповідне обладнання для гасіння пожеж (вогнегасники, водопостачання, тощо) повинно бути готовим до використання на об'єкті. Цей протипожежний інвентар як необхідність, у разі випадкової пожежі, спричиненої несправністю двигуна, тощо.

Обов'язковим є проведення навчання персоналу.

Прийняті в проекті технічні рішення спрямовані на виявлення аварійних ситуацій, запобігання аваріям і гарантування безпеки:

- постійне проведення моніторингових спостережень;

- технічні засоби для виявлення факторів можливої пожежі.

Всі технічні рішення, що застосовані в даному проекті, відповідають вимогам протипожежних, санітарно-гігієнічних, екологічних та інших норм, які діють на території України.

В результаті реалізації детального плану власники автотранспортних засобів отримають автозаправний комплекс з сучасною матеріально-технічною базою, який забезпечить:

- дотримання сучасних екологічних стандартів; - зменшення негативного впливу на довкілля автозаправним комплексом.

З огляду на характер запланованих будівельних робіт, вплив на місцеву фауну та флору не очікується, оскільки влаштування нового твердого покриття проектом не передбачається, тому і не матиме впливу на зменшення трав'яного покрову та дику природу.

Негативний вплив на флору та фауну відсутній.

Відходи, що будуть утворюватися під час будівництва та експлуатації передаватимуться спеціалізованим підприємствам. У разі виявлення та ідентифікації, під час проведення робіт, небезпечних відходів, – необхідно вживати заходів для їх видалення та утилізації відповідно до вимог чинного законодавства України.

Для геологічного середовища очікується позитивний вплив: стабілізація схилів, усунення ризиків зсувів. Негативний вплив на геологічне середовище відсутній.

Слід враховувати потенційну можливість виникнення спонтанних пожеж. Для керування даним впливом передбачено наявність достатньої кількості обладнання для пожежогасіння на місцях проведення робіт, детальне навчання робітників, забезпечення робітників належним захисним обладнанням.

Для забезпечення протипожежного захисту від стихійних пожеж за межами ділянки проектування проектом передбачається влаштування по периметру автозаправної станції з комплексом супутнього обслуговування протипожежної смуги шириною 5 метрів.

11.7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Охорона атмосферного повітря.

Заходи для забезпечень нормативного стану атмосферного повітря під час будівництва включають:

- влаштування необхідних огороджень будівельного майданчика (охоронних, захисних або сигнальних);

- контроль за точним дотриманням технології провадження робіт.

Розосередження в часі роботи будівельних машин і механізмів, не задіяних у єдиному безупинному технологічному процесі.

Виключення роботи машин та механізмів на холостому ході.

Влаштування тимчасових внутрішньо майданчикових доріг, по можливості, використовуючи існуючі дороги для зменшення утворення пилу.

Заходи щодо зменшення шуму та вібрації.

Основними джерелами шуму та вібрації при будівництві є будівельна техніка та автотранспорт.

Заходи для зменшення впливу шуму та вібрації на прилеглі території та на території будівельного майданчику включають:

- заборона робіт в нічний час за винятком випадків, коли розпочаті будівельні роботи не можуть бути призупинені;

- частини будівельного устаткування, які мають вібрацію, повинні бути огороджені і бути максимально віддаленими від найближчих житлових та громадських будівель.

Охорона поверхневих і підземних вод.

Вплив на поверхневі та підземні води під час будівництва можливий під час аварійних проливів палива і мастил працюючих механізмів.

Заходи для забезпечень нормативного стану поверхневих і підземних вод під час будівництва включають:

- влаштування будівельного майданчику з твердим покриттям та оснащення робочих місць інвентарними контейнерами для збирання побутових та будівельних відходів;

- улаштування систем дощової каналізації;

- організація водовідведення дощових та талих вод з території підприємства;

- використання зворотної системи з очисними спорудами для будівельних потреб;

- не допускати попаданню нафтопродуктів у ґрунти. Зливання паливно-мастильних матеріалів в спеціально відведені та обладнані місця.

Охорона ґрунту.

Заходи для забезпечення нормативного стану земельних ресурсів під час будівництва включають:

- обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва;

- складування рослинного ґрунту на спеціально відведених майданчиках з наступним використання для вертикального планування будівельного майданчику;

- всі будівельні матеріали мають бути розміщені на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям;

- контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів;

- складання будівельних матеріалів та конструкцій в межах території відведення на вільних майданчиках з метою уникнення загромадження проїздів та проходів;

- забороняється спалювання всіх видів горючих відходів на території комплексу.

Охорона рослинного і тваринного світу.

Об’єктом впливу на тваринний світ під час проведення будівництва можливий при роботі землерийної техніки. Шум механізмів може відлякувати

птахів в період гніздування. Після будівництва проводиться благоустрій території.

Охорона праці, техніка безпеки, пожежна безпека.

Заходи для забезпечень безпечних умов праці під час будівництва включають:

- створення належних умов праці, санітарно-побутове та медичне обслуговування працюючих у відповідності з діючими санітарними нормами;
- суворе дотримання правил охорони праці та техніки безпеки відповідно до Закону України «Про охорону праці», пожежної безпеки відповідно до Закону України «Про пожежну безпеку» та Правил техніки безпеки в Україні.

11.8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення.

З метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків під час СЕО розглянуто «Детальний план території на земельну ділянку орієнтовною площею 1,0000 га в с. Любечанинів «для будівництва та обслуговування будівель торгівлі» (обслуговування комплексу автозаправних станцій) за адресою: с. Любечанинів, Козелецького району, Чернігівської області.

Передбачається розглянути «Нульовий сценарій», без впровадження проектних змін.

Альтернатива 1:

«Нульовий сценарій» – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування.

Альтернативний – нульовий варіант у зазначеному проекті є не прийнятний. Стрімкий розвиток автомобільного транспорту на електричних двигунах вимагає модернізації та укомплектування автозаправних комплексів сучасним і необхідним устаткуванням для забезпечення обслуговування цього виду транспорту.

Даний варіант будівництва автозаправної станції враховує досвід сучасних новітніх світових технологій і який вже використовується в державі.

Реалізація проекту автозаправної станції з комплексом супутнього обслуговування здійснюється з урахуванням діючих вимог українського та європейського санітарного та природоохоронного законодавства.

11.9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

В основі моніторингової оцінки лежить система кількісних і якісних індикаторів, що характеризують повноту та ефективність реалізованих рішень.

Організація моніторингу території земельної ділянки автозаправного комплексу рекомендується шляхом здійснення наступних заходів:

- порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками, в яких реалізуються заходи діяльності, 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження. У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів планованої діяльності;

- порівняння фактичних показників індикаторів виконання заходів планової діяльності, зокрема рівня викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження.

11.10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Даний розділ не розглядається, адже автозаправна станція не матиме суттєвого впливу на довкілля, територіально ділянка розташована на значній відстані від меж сусідніх держав.

Отже, транскордонний вплив під час реалізації планованої діяльності – відсутній.

У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки, як зазначалося вище, буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів. Рівень утилізації відходів, що є важливим індикатором регіонального розвитку, може залишитися на незмінному рівні.

11.11. Резюме не технічного характеру інформації.

Будівництво автозаправної станції значно покращить сервісне обслуговування населення, оскільки розширюється сфера послуг для автомобілів з двигунами внутрішнього згоряння.

Завдяки будівництва зазначеного об'єкту будуть створені нові робочі місця.

ВИСНОВОК:

На підставі проведеного аналізу зроблено висновок, що «Детальний план території на земельну ділянку орієнтовною площею 1,0000 га,

в с. Любечанинів, для будівництва та обслуговування

будівель торгівлі (обслуговування комплексу автозаправних станцій)», відповідає державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів планової діяльності, не справляє значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

За результатами СЕО надано рекомендації до змісту заходів планової діяльності та заходи з моніторингу впливу реалізації планової діяльності на довкілля, що відповідно до ст. 9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» повинно бути враховане в документі детального планування.

12. Заходи щодо реалізації детального плану на етап від 3 до 7 років

Виходячи з вимог Закону «Про регулювання містобудівної діяльності» з метою організації комплексної забудови території, яка є засобом забезпечення громадських та приватних інтересів, детальним планом розвинуто та уточнено функціональне та цільове використання території, щодо необхідності організації проведення робіт та спрямування фінансування на ефективне використання наявної території.

Розроблений детальний план території підлягає громадським слуханням.

Порядок проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011р. № 555.

Детальний план території не підлягає експертизі. Після розгляду детального плану території архітектурно-містобудівною радою при управлінні містобудування та архітектури обласної державної адміністрації, в разі надання нею пропозицій щодо можливості затвердження детального плану та після проведення громадських слухань , детальний план подається на розгляд в райдержадміністрацію та затверджується нею протягом 30днів з дня його подання з встановленням режиму ефективного використання території. Режим забудови ділянок, визначених для містобудівних потреб, обов’язковий для врахування під час розроблення землевпорядної документації.

Затверджений детальний план є підставою для оформлення вихідних даних на проектування об’єктів.

Після затвердження детального плану території може бути розроблений Проект впорядкування території для містобудівних потреб.

Розрахунковий термін реалізації ДПТ – 7 років.

13. Перелік вихідних даних

При розробленні ДПТ використані наступні матеріали:

матеріали топогеодезичного знімання М 1:500, результати натурних обстежень та контрольних обмірів;

Рішення Остерської міської ради № 691 від 22.06.2019р.

завдання на розроблення детального плану території.

Рішення про державну реєстрацію прав та їх обтяжень №39014694 від 28.12.2017р.

Витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно №109395168 від 28.12.2017р.

Витяг з державного земельного кадастру про земельну ділянку;

Кадастровий план земельної ділянки;

14. Техніко-економічні показники

№ п/п	Показники	Одиниця виміру	Значення показників		
			Існуючий стан	Етап від 2 до 7 років	Етап від 15 до 20 років
1	´ h toh ˙	га/%	0,1000/10	1,0/100	-
	Територія в межах проекту у тому числі:				
1.1	- житлова забудова, у тому числі	га/%	-	-	-
	а) квартали садибної забудови	га/%	-	-	-
	б) квартали багатоквартирної забудови (з урахуванням гуртожитків)	га/%	-	-	-
1.2	- ділянки установ та підприємств обслуговування (крім підприємств і установ мікрорайонного значення)	га/%	-	-	-
1.3	- зелені насадження (крім зелених насаджень мікрорайонного значення)	га/%	-	-	-
1.4	- вулиці, площі (крім вулиць, площ мікрорайонного значення)	га/%	-	-	-
1.5	Території (ділянки) забудови іншого призначення (ділової, виробничої, комунально-складської, культурної, оздоровчої, тощо)	га/%	-	-	-
1.6	- інші території	га/%	-	-	-
2	˙ m ee ˙		-	-	-
2.1	Чисельність населення, всього у тому числі	тис. осіб	-	-	-
	- у садибній забудові	тис. осіб	-		-

	- у багатоквартирній забудові (з урахуванням гуртожитків)	тис. осіб	-	-	-
2.2	Щільність населення у тому числі	люд./га	-	-	-
	- у садибній забудові	люд./га	-	-	-
	- у багатоквартирній забудові (з урахуванням гуртожитків)	люд./га	-	-	-
3	t o o e		-	-	-
3.1	- Житловий фонд, всього у тому числі	тис. м^2 загальної площі/ %	-	-	-
	- садибна	тис. м^2/%	-	-	-
	- багатоквартирна	тис. м^2/%	-	-	-
3.2	Середня житлова забезпеченість, у тому числі:	м^2/люд.	-	-	-
	- у садибній забудові	м^2/люд.	-	-	-
	- у багатоквартирній забудові (з урахуванням гуртожитків)	м^2/люд.	-	-	-
3.3	Вибуття житлового фонду	тис. м^2 загальної площі	-	-	-
3.4	Житлове будівництво, всього:	тис. м^2 загальної площі	-	-	-
	у тому числі за видами:	квартира (будинків)	-	-	-
	- садибна забудова (одноквартирна забудова)	тис. м^2/буд.	-	-	-
	- багатоквартирна забу-	тис. м^2/буд.	-	-	-

	дова				
	із неї:				
	- малоповерхова (1-3 поверхи)	тис. $м^2$/буд.	-	-	-
	- середньо поверхова (4-5 поверхів)	тис. $м^2$/буд.	-	-	-
	- багатоповерхова (6 поверхів та вище)	тис. $м^2$/буд.	-	-	-
	у тому числі поверхів:				
	- 10 і вище	тис. $м^2$/буд.	-	-	-
	Житлове будівництво за рахунок проведення реконструкції існуючої забудови	тис. $м^2$	-	-	-
4	^mt˜eo t˜ c ˆch ´a mt˜ o˜mx o x ˜ee ´γ		-	-	-
4.1	Дошкільні навчальні заклади	місць	-	-	-
4.2	Загальноосвітні навчальні заклади	місць	-	-	-
4.3	Стаціонари (лікарні) усіх типів	ліжок	-	-	-
4.4	Поліклініки	відв./зм.	-	-	-
4.5	Спортивні зали загального користування	$м^2$ підлоги	-	-	-
4.5.1	Відкриті площинні споруди у житловому кварталі (мікрорайоні)	га	-	-	-
4.5.2	Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять у житловому кварталі (мікрорайоні)	$м^2$ підлоги	-	-	-
4.6	Бібілотеки	тис. один. зберіг.	-	-	-
4.7	Магазини	$м^2$ торг. пл.	-	-	-
4.8	Підприємства громадського харчування	місць	-	-	-
4.9	Установи побутового обслуговування	роб. місц	-	-	-

5			-	-	-
6					
6.1	Протяжність вуличної мережі, всього (існуюча, будівництво) у тому числі:	км	-	-	-
	- магістральні вулиці загальноміського значення	км	-	-	-
	- магістральні вулиці районного значення	км	-	-	-
6.2	Кількість транспортних розв'язок у різних рівнях	од.	-	-	-
6.3	Кількість підземних і наземних пішохідних переходів	км	-	-	-
6.4	Щільність вулично-дорожньої мережі, всього: у тому числі:	км/км^2	-	-	-
	- магістральні мережі	км/км^2	-	-	-
6.5	Протяжність лінії наземного громадського транспорту (по осях вулиць), всього: у тому числі:	км	-	-	-
	- трамвай	км	-	-	-
	- тролейбус	км	-	-	-
	- автобус	км	-	-	-
6.6	Щільність мережі наземного громадського транспорту (по осях вулиць)	км/км^2	-	-	-
6.7	Гаражі для постійного зберігання легкових автомобілів	маш.-місць	-	-	-
6.8	Гаражі для тимчасовго	маш.-			

	зберігання легкових автомобілів	місць	-	-	-
6.9	Відкриті стоянки для постійного (тимчасового) зберігання легкових автомобілів	маш.-місць	-	-	-
7	[illegible]				
7.1	Водопостачання				
	Водопостачання, всього	тис. $м^3$/добу	0,0025		-
7.2	Каналізація				
	Сумарний об'єм стічних вод	тис. $м^3$/добу	0,0075		-
7.3	Електропостачання				
	Споживання сумарне	КВт	12,0	Технологічні потреби	
	у тому числі на комунально-побутові послуги	КВт	-	-	-
7.4	Газопостачання		-	-	-
	Витрати газу, всього	млн. $м^3$/рік	-	-	-
	у тому числі на комунально-побутові послуги	млн. $м^3$/рік	-	-	-
	Протяжність теплових мереж (будівництво)	км	-	-	-
8	[illegible]				
	Територія забудови, що потребує заходів з інженерної підготовки з різних причин	га/% до тер.	0,1000	1,0	-
	Протяжність закритих водостоків	км	-	-	-
9	[illegible]				
	Санітарно-захисні зони, всього	м	-	50	-
	у тому числі озеленені	м			-

№п/п	Найменування показників	Один. виміру	кількість	Примітка
1.	Площа ділянки	га	1,0000	В межах відводу
2.	Площа забудови	га	0,0161	В межах відводу
3.	Будівельний об’єм	$м^3$	-за проектом	Об’єкту, що проектується
4.	Площа озеленення	га	0,0056	В межах відводу
5.	Площа покриття	га	0,0915	В межах відводу
6.	Кількість робочих місць	Чол..	3	
7.	Орієнтовна потужність АЗС	од/добу	240	

Наведені техніко-економічні та технологічні показники щодо щільності забудови, загальної площі будівель та споруд, можуть дещо коригуватись. Остаточна щільність забудови та загальна площа будівель та споруд буде уточнена на наступних, більш детальних стадіях проектування.

Головний архітектор проекту (ГАП) **О. І. КОЗИР**

ПРИМІТКА:

Згідно Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (стаття 19 п.3) на підставі та з урахуванням положень затвердженого детального плану території може розроблятися проект землеустрою щодо впорядкування цієї території для містобудівних потреб, який після його затвердження стає невід'ємною частиною детального плану території (даний розділ розробляється у складі, визначеному відповідним нормативно-правовим актом).

Проект землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб розробляється згідно окремої угоди ліцензованою землевпорядною організацією.

Згідно Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» Детальний план території підлягає розгляду на громадських слуханнях. Порядок проведення громадських слухань визначено постановою Кабінету міністрів України(Постанова від 25 травня 2011 р. N 555 « Про затвердження Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні»).

Оприлюднення результатів розгляду пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації здійснюється у двотижневий строк з дня їх прийняття шляхом опублікування в засобах масової інформації, що поширюються на відповідній території, а також розміщення таких рішень на офіційних веб-сайтах відповідних органів місцевого самоврядування.

Затвердження проектів містобудівної документації без проведення процедури розгляду пропозицій громадськості забороняється, а матеріали щодо розгляду таких пропозицій є невід 'ємною складовою частиною зазначеної документації.

Загальна доступність матеріалів детального плану території забезпечується шляхом його розміщення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у місцевих друкованих засобах масової інформації, а також у загальнодоступному місці у приміщенні такого органу, крім частини, що належить до інформації з обмеженим доступом відповідно до законодавства. Зазначена частина може включатися до складу детального плану території як окремий розділ.

Виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, відповідна районна державна адміністрація забезпечують оприлюднення детального плану території протягом 10 днів з дня його затвердження.

Детальний план території, яка розташована в межах населеного пункту, розглядається і затверджується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, а за відсутності затвердженого в установленому порядку плану зонування території - відповідною сільською, селищною, міською радою протягом 30 днів з дня його подання.

Детальний план території, розташованої за межами населеного пункту, розглядається і затверджується відповідною районною державною адміністрацією протягом 30 днів з дня його подання.

Детальний план території не підлягає експертизі.

Нормативні документи, які використовуються

ДБН Б.1.1-14:2012 « Склад та зміст детального плану території»

ДБН В.2.3-4:2007 «Автомобільні дороги. Частина 1.Проектування. Частина 2. Будівництво.»

ДБН В.2.3-5-2001 «Вулиці та дороги населених пунктів»

ДБН В.2.5-20-2018 «Газопостачання»

ДБН В.1.1-24-2009 «Захист від небезпечних геологічних процесів. Основні положення проектування»

ДБН В.2.5-23-2003 «Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення»

ДБН В.1.1-7-2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»

ДБН В.2.5-56:2014 «Система протипожежного захисту»

ДержСанПіН №173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»

Наказ №145 від 17.03.2011р. « Державні санітарні норми та правила утримання території населених місць»

ДСТУ Н Б В.2.5-80:2015 «Настанова з проектування систем електропостачання промислових підприємств»

ДСТУ Б А.2.4-4-2009 «Основні вимоги до проектної та робочої документації»

Наказ Міністерства з питань ЖКГ України №75 від 22.03.2010р. «Рекомендовані норми надання послуг з вивезення побутових відходів»

ДСТУ Б Б.1.1-17-2013 «Умовні позначення графічних документів містобудівної документації»

ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій»;

ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;

ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»

15. ДОДАТКИ

ІІ. ГРАФІЧНА ЧАСТИНА